NOORD-BRABANDER.

NOMMER 120. BOSCH. DINSDAG 6 OCTOBER 1835.

Engeland

LONDEN, den 2 October.

Z. K. H. de Hertog van Nemours met gevolg heeft dinsdag morgen de hoofdstad verlaten, om zijnen schoonbroeder, den Koning der Belgen, te Tervueren te gaan bezoeken, alwaar laatstgenoemde verwacht werd, ten einde een bezoek bij zijne Doorluchtige zuster te beantwoorden, en van Kent af te leggen. De Hertog zou eenen kleinen omweg maken, om vervolgens over Brighton naar Dieppe te vertrekken.

— Tot lord-mayor van London voor het volgend jaar is met de gebruikelijke plegtigheden de *Alderman Copeland* verkozen.

— Het tory-dagblad de *Standard*, van de reis van Koning *Leopold* naar Engeland sprekende, beweert dat die reis niet alleen strekt om een bezoek bij zijne zuster af te leggen. «Wanneer men, zegt dit blad, de bewegingen en zamenkomsten der noordsche mogendheden te Kalisch en te Teplitz nagaat, is het ons onmogelijk te gelooven, dat de reis van dien Vorst niet met de staatkunde in betrekking staat.»

— Lord Mulgrave, lord-maire en sheriffs, te Cork, zijn herwaarts teruggekeerd, na de weigering van den ierschen onder-koning, [illegible] bevolking goed te keuren.

In het ierssche graafschap Mayo merkt men een stelselmatigen tegenstand op tegen de inning der tienden. In verscheidene plaatsen hebben de inwoners besloten, niet te zullen gedoogen, dat de grondeigenaars het geld, dat voor landrenten betaald wordt, tot betaling der protestantsche geestelijken doen strekken.

Te Portumna heeft deze geest van tegenstand aanleiding gegeven tot een [illegible] tusschen, waarbij [illegible] omgekomen.

— Na zijne reis door Schotland te hebben [illegible], wordt O'Connell [illegible] gelaat toebereidselen [illegible] te zullen.

— Op een [illegible] vrijwilligers voor den dienst in Spanje meest overbragten, is een gedeelte dier manschappen aan het muiten gegaan en heeft, na de wapenkasten opengebroken en de officieren overrompeld te hebben, op het strand bij Kingston een goed bevelhuis gezocht.

— De brieven uit Lissabon zijn zeer onbelangrijk. De koopliên dier stad waren bezig met het teekenen eener petitie aan de Koningin, om haar te verzoeken dat het handelstraktaat met Groot-Britannie niet mogt vernieuwd worden.

— Van de Kaap de Goede Hoop wordt bericht, dat de Kaffers zich nog steeds van tijd tot tijd laten zien en vooral in de nabijheid van de Kei zich nog in grooten getale bevinden. De kapitein *Moss*, die eenige een gevecht tegen hun bestond, is hun ter manuwer nood ontsnapt en niet dan na zelf gewond te zijn en na een vrij aanmerkelijk verlies, was het hem mogelijk geworden zijnen aftogt te bewerkstelligen.

— De brieven van Buenos-Ayres melden dat er over een tractaat tusschen de Vereenigde Staten en de Rio de la Plata gehandeld werd, waarbij [illegible] en dat ten, om voortaan alle kosten en geschillen te vermijden, eene zekere som in geld door de Vereenigde Staten aan het mexikaansche bestuur zal worden uitbetaald. De Rio del Norte zoude als de grensscheiding tusschen de twee republieken worden beschouwd.

— Uit Mexico wordt gemeldt, dat men zeer gespannen was op den uitslag der discussie over de vraag, of de uitvoerende magt [illegible] aan *Santa Anna*, dan wel aan twee anderen benevens hem, zoude worden toegekend. Van de beslissing dezer vraag hangt de orde in de toekomst grootendeels af. *Santa Anna* wilde volstrekt van geene verdeeling zijner magt hooren. Ook het gerucht, dat er een liefje verschil tusschen hem en het congres was ontstaan, had eenige strekking in den handel te weeg gebragt.

— Uit de laatste berigten van Philadelphia, tot den 7 deser, laat zich niets dadelijk opmaken omtrent de redenen van den [illegible] Jackson, wegens de geschillen met Frankrijk. Hij schijnt dienaangaande eene groote stilzwijgendheid in acht te nemen. Zeker *Thompson*, die door de engelsche radicalen naar Amerika gezonden was, [illegible] dat hij de [illegible] niet voor [illegible] openbaar dorft vertoonen.

— Een brief van Talenhuana (Chili) bevat het volgende, dd. 21 Mei ten elf uren 's morgens.

Eene even ongelukkige als onverwachte gebeurtenis heeft ons in verslagenheid gedompeld. Eene aardbeving, de uitgestrektste welke men zich verbeelden kan, heeft als het ware voor onze oogen schier de gehele stad, met een gedeelte harer inwoners, tot op eene onmetelijke diepte in den grond bedolven.

Frankrijk.

PARIJS, den 2 October.

— De berigten, die men uit Madrid onder dagteekening van den 23 dezer heeft ontvangen, vermelden, dat de heer *de Mendizabal* de aankomst van den generaal *Lopez* zoude afwachten, en tevens den indruk, dien zijn manifest in de provincie heeft gemaakt, verlangt te kennen, alvorens het ministerie officiëel te maken. Om intusschen zoo veel mogelijk den wensch der bevolking te gemoet te komen, had hij den generaal *Carratala*, die uit Valencia gebortig is, tot kapitein-generaal dier provincie benoemd, den generaal *Rodil* in dezelfde betrekking naar Estramadura, en den generaal *Cordova* naar Galliciën verplaatst, terwijl de generaal *Palafox*, de bevrijder van Saragossa, in Aragon het bevel zoude voeren.

Vooraleer het eindelijk besluit, dat hier vóór eenige dagen door den minister van binnenlandsche zaken aan de civiele besturen in de provincien gezigt, waarbij aan deze wordt kennisgemaakt, dat de Koningin-regentes gelast heeft den inhoud der adressen aan de verschillende juntas, in ernstige overweging te nemen, en het stellig voornemen heeft om in de bezwaren, waarover men zich beklaagt, hetzij uit kracht van het koninklijk gezag, hetzij met medewerking der vertegenwoordiging, te voorzien. Van deze mededeeling zullen de gemelde autoriteiten gebruik hebben te maken om hunne onderhoorigen en in het algemeen de bevolking omtrent de wiskende bedoelingen Harer Majesteit gerust te stellen, daarbij de verzekering voegende, dat het tegenwoordig gouvernement nimmer gedacht had, noch immer denken zal aan eene schikking met de partij die in naam van den *Carlos* de wapenen heeft opgevat. Het bestuur verzocht niet anders dan de steun des volks, met die van den troon in billijke verhouding te brengen, de rust en eendragt te herstellen, en met behoud van deze den vijand te keer te gaan. Ten slotte worden de gemelde autoriteiten aangemaand, door alle middelen, welke de omstandigheden raadzaam mogten maken, de inzigten van het bestuur te bevorderen en eene geheele omkeering van zaken voor te komen. Dit besluit wordt door een koninklijk decreet gevolgd, waarbij de inrigting en werkzaamheden der provinciale deputatien provisioneel worden geregeld, en dus aan een der bezwaren tegemoet gekomen, die bij de verschillende beweegingen de provincien tot roerend oogmerk strekten.

Overigens bevestigt het zich dat de markies *de las Navas*, uit Andalusiën met eenige bataljons stedelijke militie en vrijwilligers tegen de noordstad in aantogt was, en dat 1000 man der troepen, die onder den generaal *Latre* derwaarts zijn gezonden, zich bij hem hebben gevoegd. Ofschoon de magt van deze manschappen 5000 man bedroeg, scheen men echter te Madrid voor de gevolgen der onderneming eene beducht, en had de heer *Mendizabal*, den generaal *Latrega*, met een der leden van de [illegible] van afgevaardigden en zijnen secretaris naar Cuenca gezonden, ten [illegible] dat markies *de las Navas* van zijn voornemen door overreding terug te brengen.

Te Cartagena, is de generaal *Valdez* en de [illegible] gemeenschap gewoest bij den franschen consul [illegible]

zoeken. Ook Murcia en Leon hebben de revolutionaire beweging gevolgd.

— Het Madridsch officieel dagblad van den 20 September bevat onderscheidene dekreten, waarbij de generaal *Mina* tot kapitein-generaal van Katalonien, wordt benoemd, de generaal *Palafox* van Arragon, *Espinosa* van Andalusien en *Guirega* van Grenada.

De junta van Barcelona heeft, volgens het ministerieel avondblad, verklaard, dat zij het haar toebetrouwd gezag zoude blijven uitoefenen, totdat het bestuur der provisie aan iemand zal zijn opgedragen, in wien zij vertrouwen kan stellen. Intusschen had men den 22 aldaar reeds het berigt ontvangen, dat het gouvernement den talrijk daarheen verschillende adressen aan de Koningin-Regentes toegezonden, in overweging wilde nemen.

Te Tarragona is door de junta den 16 een manifest afgekondigd, waarbij zij te kennen geeft, dat men alvorens tusschen de constitutie van 1812 en de constituerende vergadering der cortes eene keuze te doen, zich ernstig over de voor- en nadeelen dier stelsels wil beraden.

Te San Sebastiaan moest de generaal *Pastor*, die deze plaats slechts met een korps parijgangers bezet houdt, eene zamenzwering ten behoeve van den *Carlos* hebben ontdekt.

Te Bilbao houdt men zich met de versterking der stad bezig.

— De commissie der houders van certificaten der spaansche uitgestelde schuld kondigde gisteren aan, dat zij bij den heer *de Mendizabal* onderzoek op gunstige voorwaarden bij de erkenning dier schuld had weten aan te dringen.

— Van de zijde der carlisten wordt thans berigt, dat don *Carlos* den 11 September met den staf van zijn leger zijne intrede te Tolosa gedaan heeft, en aldaar met groote vreugdebedrijven ontvangen is. De tijding van een den 20 door de vereenigde legerafdeelingen van *Cordova* en van de uit Bilbao terugkeerende generaals der Koningin op de carlisten behaald voordeel, wordt van de zijde dezer laatsten stellig tegengesproken. Zij beweren integendeel, dat de carlisten bij dat gevecht de christinos verslagen en twee hunner generaals gedood hebben. Ook worden van dienzelfden kant de berigten wegens den moreligen toestand, waarin de carlisten zich in het noorden van Katalonie zouden bevinden, geheel gelogenstraft, bevorens men, dat *Guergue* bij Seo d'Urgel reeds 12,000 man bijeen heeft, dat de soldaten van het fransche vreemden-legioen in massa naar de carlisten overloopen.

Vele fransche en andere gedienstige dagbladschrijvers zijn dagelijks gereed om volksgeruchten voor waarheid en belangrijk nieuws mede te deelen, vooral als zij priesters of religieuzen kunnen beschuldigen. Eenigen tijd geleden verspreidde zich het gerucht, dat de zusters van Dreuze, bisdom van Nancy, eene jonge novice, die het klooster wilde verlaten, mishandeld hadden, en vermits dergelijke geruchten altijd vergroot worden, zoo zou men haar de handen gebonden en niets minder dan in een hok levend begraven hebben. Hierover werden de hoofden meer en meer verhit. Het volk wilde de deuren van het klooster openbreken om de arme gevangene te verlossen. De nationale garde en de gendarmerie moesten tusschen beide komen om de zusters te beschermen. Op dit gerucht werd er aanstonds onderzocht en voor den regter van instructie gebracht, doch eene ordonnantie van de raadkamer der regtbank van Vic heeft die hatelijke en ongegronde beschuldiging in het stof doen zinken en thans is het bewezen dat al die artikelen niets dan leugens en laster zijn. De ordonnantie is in de volgende bewoordingen vervat: «Aangezien, voor zoo veel de daadzaken van opsluiting van personen en het gerucht, hetwelk door de vrouwen der congregatie zou zijn gepleegd, deze niet alleen door het gedane onderzoek niet zijn gebleken, maar daarenboven uit dat onderzoek het onbetwistbaar bewijs bestaat, dat geene dier criminele daden heeft plaats gehad, en zelfs niet zou kunnen hebben plaats gehad, zoo als dezelve in de aanklagt waren aangeduid; verklaart dat er geene termen tot vervolging zijn.»

In 1834, even als in de vorige jaren, heeft het gesticht voor weeskinderen, ten gevolge van de cholera, opgerigt te Parijs door Mgr. de Quelen, aartsbisschop dier hoofdstad, horen alle vereischten vervuld, ten opzigte der gesteldheid, door de leden van den raad aangeboden, hiervan het bewijs op van deszelfs voortgang, doch zij hebben zonder de pogen der voorzigtigheid te buiten te gaan, in al de behoeften niet kunnen voorzien. Uit de reeds ontvangene liefdegiften is een groot getal kinderen kunnen worden opgenomen en onderhouden, doch niet alleen hebben zij alzoo in de behoefte kunnen deelen. Het is echter door de edelmoedige bijdragen van menschenvrienden, dat gedurende drie jaren 756 kinderen verpleegd zijn, hunne opvoeding en een godsdienstig onderwijs hebben genoten.

Ten een volgend nommer zullen wij eenen staat omtrent deze heilzame oprigting mededeelen.)

België.

BRUSSEL, den 3 October.

Z. M. de Koning heeft zich te Calais naar Ramsgate ingescheept. Volgens de parijsche bladen zal hij zich uit Engeland naar Fontainebleau begeven en eerst na eenig verblijf aldaar naar België terugkeeren.

— Men weet, dat de prinses *Victoria*, als vermoedelijke erfgenaam van den troon van Groot-Brittanje, zich niet buiten de drie koningrijken mag begeven, zonder toestemming van het Parlement. Dit is de reden, waarom de Koning der Belgen besloten heeft zelf naar Engeland te gaan. Overigens weten wij dat hij den 7 October met zijne gemalin te Brussel zal terug zijn.

(*Journal des Flandres*).

— De Bisschop van Londen is, van zijnen kapellaan en familie vergezeld, te Brussel aangekomen.

— Het dagblad van Verviers deelt berigten uit Maastricht mede, volgens welke de gemeenschap tusschen de stad naar buiten thans veel gemakkelijker is. Men laat niet alleen de inwoners, die bekend waren, zelfs zonder bewijs vrij uit en in komen gaan. Aan de vestingwerken werd volgens deze berigten voortdurend gearbeid.

— De *Courrier de la Meuse* vermeldt dat binnen kort de belgische Bisschoppen zich bij den Aartsbisschop te Mechelen moeten vereenigen, bij welke zamenkomst ook Mgr. de pausselijke Nuntius, de heer *Gizzi* zou tegenwoordig zijn.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 3 October.

Z. M. heeft de commissie, die met het beheer der ten toonstelling van kunstwerken van levende meesters, welke op heden te 's Hage geopend wordt, belast is, gemagtigd tot het openen eener loterij, ter verlooting van eenige voorwerpen, door haar van gemelde tentoonstelling aan te koopen.

— Zoo men vernoemt wordt H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* tegen den 15 op Soestdijk terug verwacht. Het verblijf in Beieren bij Hoogstderzelver broeder, keizer *Nikolaas*, kon evenwel de terugkomst eenige dagen langer doen vertragen.

— Zijne Excellentie de minister van finantien is van 's Gravenhage naar Amsterdam vertrokken.

— Het 1ste eskadron der [illegible] no. 3, onder de bevelen van den majoor *Mathes*, is van [illegible] naar Leiden vertrokken.

— In de op den 1 dezer te Amsterdam door de [illegible] Handelmaatschappij gehouden veiling van 111,175 balen [illegible] alles van 35 tot 40 centen verkocht, buiten de kavelingen van [illegible] ster 3 en 16, welke eerstdags 31 à 32 centen hebben opgebragt.

— In berigten uit Zeeland wordt gesproken van het buiten dienst stellen van 's rijks stoomboot *Suriname*, ten behoeve van de op stapel staande, als ook van de bombarde-chaloupe *Proserpine*.

— Naar wij vernemen heeft de heer *H. Brondgeest* te Amsterdam op den 30 September bij publieke veiling den walvisch, die te Wijk aan Zee aan strand is geraakt, een kan van 71000 stuivers gekocht. Men mag van dezen kundigen man te regt eene naauwe beoordeling van dit belangrijk voorwerp verwachten.

— Een handelsbericht uit Breslau, van den 19 September, meldt: «Ofschoon het springen van enige kruitwagen in de kamp te Karlisch, waardoor het leven van [illegible] menschen en daaronder van onderscheidene voorhuizige [illegible] is gebragt, zeer gauw enkel als een [illegible] is bombarding, is er nogtans eene commissie daargesteld, [illegible] rig te onderzoeken. De uitslag van dit onderzoek [illegible] aan de troepen bij eene dagorder bekend gemaakt worden.

— Men vernoemt, dat op het einde der vorige maand door het hoofdbestuur is vastgesteld geworden een reglement op de correspondentie bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren, waarbij onder anderen bepaald wordt, dat bij ijsgang en hoog opperwater op de rivieren er eene algemeene correspondentie langs de dijken en hoofdkunsten zal plaats hebben, welke niet alleen zal worden gevoerd door de waterstaatsopzigters, welke op onderscheidene [illegible] langs dezelve, [illegible] worden [illegible] ook de dijk-dienaren [illegible] zoo als [illegible] zelve [illegible] van de dijksgeschutten [illegible] van de [illegible] door de bijzondere dijks-besturen zoo gehoord zal worden voor de dienst dier correspondentie, onder het oppertoezigt en de bevelen van het algemeen bestuur van den waterstaat. Door de zamenstelling van deze keten vertrouwt men, dat deze correspondentie, zoo veel dit immer mogelijk, aan het oogmerk zal kunnen beantwoorden en te middel verschaffen, dat het algemeen bestuur van den waterstaat en al de dijks-besturen der langs de rivieren gelegen districten [illegible] tijdig van alle plaats grijpende of te voorziene [illegible] worden

opmerkzaam, en alzoo in staat gesteld tot het nemen van maatregelen ter voorkoming van het gevaar, dat daaruit voor andere dijken en waterkeeringen zouden kunnen ontstaan. De correspondentie bij hoog opperwater en open rivieren zal worden in werking gebragt langs de rivieren de Waal, den Rijn en de Lek, zoodra het water aan de peilpalen te Pannerden en Gorinchem, op de Waal en Merwede, en te Pannerden in het kanaal van dien naam de hoogte van 1 el 90, alsmede te Vreeswijk op de Lek die van 1 el 60 benaden de dijkskruin zal hebben bereikt; voorts langs de Maas voor het deel van Heumen tot 's Bosch, zoodra het water te Grave de hoogte van 5 el 20 aan de peilschaal of 1 el 40 onder het noodpeil aldaar, en voor het deel van 's Bosch langs Heusden tot Werkendam, zoodra het water te Heusden de hoogte van 4 el 70 aan de peilschaal of 1 el 90 onder het noodpeil aldaar heeft bereikt; wordende door de dijkskruin verstaan de hoogte van de waterkeering, mitsgaders van de zoogenaamde zandpaden daaronder begrepen, en waarmede de nul van het noodpeil is gelijk gesteld. De correspondentie op den Gelderschen IJssel zal, bij opene rivier, te gelijk met die van Pannerden voor Nederrijn en Lek worden in werking gesteld. Bij ijsgang zal de algemeene correspondentie worden aangevangen, zoodra bij vaststaand ijs eenige bewegingen in [illegible] worden. Echter zal de minister van binnenlandsche zaken, in bijzondere omstandigheden, en naar gelang van de gesteldheid van zaken, het in werking brengen der correspondentie, op een of meer der hoofd-riviertakken vermogen uit te stellen of te vervroegen.

De ingenieurs en verdere waterstaats-beambten, aan welke voor de algemeene correspondentie een post tot bezetting, onder derzelver directie gelegen, is aangewezen, zullen zich allen dadelijk zonder onderscheid op de hun aangewezen posten bevinden, en wel: bij open rivier, indien bij wassend water, hetzelfde nagenoeg tot de bovengemelde hoogte zal zijn gekommen, en bij bezette rivier, zoodra van hoog doelmatig geachtert, dit indien de berigten van [illegible] zijn, dat eene spoedige losbreking van het ijs, of wel een sterke aanwas van water, te verwachten is. De reden tot het doen ophouden der eenmaal aangevangen algemeene correspondentie wordt door den minister gegeven, wanneer dezelve zich aan de rivieren bevindt, doch dit het geval niet zijnde, zijn de inspecteuren, ieder in hun district, daartoe bevoegd en gemagtigd, zoodra het water op de rivieren beneden de vastgestelde correspondentie-peilen zal zijn gedaald en geene rijzing der boven-rivieren een nieuwen aanwas doet te gemoet zien, of eenige andere omstandigheden, naar hun oordeel, de voortduring der buitengewone correspondentie mogten raadzaam maken. De minister van binnenlandsche zaken vestigt zich [illegible], te Gorinchem, Vreeswijk of Utrecht, en de [illegible] regel, naar de [illegible] der bedreigde districten, het [illegible] dagen, waar het noodzakelijk zal zijn, met meerder spoed te doen komen. Noglans verandert de tegenwoordigheid of afwezigheid des ministers niets in den loop der correspondentie. Gedurende iederen buitengewoon hoogen stand der rivieren, of zoo lang zij met ijs bezet zijn, zal door de hoofd ingenieurs der langs de rivieren gelegen provincien dagelijks aan den minister, aan den gouverneur van hunne provincie, aan de inspecteuren, zoo van de hoogte der rivier als van de gesteldheid van ijs en andere gebeurtenissen, de algemeene veiligheid ten opzigte van het water concernerende, gedetailleerd rapport worden gedaan, daarbij hunne consideratien voegende wegens den staat van zaken en de gevolgen, die daaruit zouden kunnen zijn af te leiden. Bij merkwaardige gebeurtenissen bewerkstelligen zij zulks op de spoedigste wijze, naar mate van den drang der omstandigheden. De hoofdingenieur van Gelderland is geautoriseerd, om, met overleg van den inspecteur in het eerste district, de noodige schikkingen met de te Rees, of in de omstreken, gestationneerde waterstaats-geëmployeerden te maken, ten einde dezelven den sneller regulière berigten te ontvangen omtrent [illegible] en de waterhoogte op [illegible] In gevallen van buitengewone [illegible] zal de gemelde hoofdingenieur zorgen hiervan op de meest spoedige wijze berigt te ontvangen.

KOMEET VAN *HALLEY*.

Uit Jutphaas deelt men onder dagteekening van den 30 September, het volgende mede:

Sedert den 21 dezer is ook alhier de komeet van *Halley* met slechts een klein toneelkijkertje en sedert den 23 met het bloote oog gezien. Den 26 ten elf uur 's avonds stond dezelve op ongeveer 96° regte klimming en 33° noorder afwijking; den 28 ten 11 ure op 97½° r. k. en 32° n. afw., en gisten avond, den 29 ten 11 ure op 99° r. k. en 30° n. af. Deze, alschoon slechts ruwe waarnemingen leveren reeds ten opzigte dezer komeet, zeer belangrijke resultaten op en wel voorzeerst een blijk, dat gedurende de laatste keerpunt haar loopbaan naderbij is gekomen dan onze verdienstelijke Kaiser, door zijne alleszins voortreffelijke verbinding der meest waarschijnlijke berekeningen van Pontécoulant met die van *Rosenberger* op bl. 97 zijner uitmuntende verhandeling voorkomende; hetgeen te meer voldoende moet geacht worden, daar nu nog zeer onlangs een anderzins hoogst verdienstelijke arbeid van den predikant *Lehman*, te Derwitz, bij Potsdam, over deze komeet, geenszins met een gelukkige uitkomsten is bekroond geworden; en dit zal eerlang nog nader blijken, wanneer dezelve op den 8 October het sterrenbeeld van den Grooten Beer nog niet zal hebben bereikt, terwijl zij op dien dag, naar de laatste en naauwkeurigste bepalingen van *Pontécoulant* zelven, minden in het vierkant van dat gesternte, en zoo die van *Littrow*, volgens *Boguslawski* zelfs bij de ster *Arcturus* zoude moeten staan; het geen voorzeker niet zal gebeuren, zoo men als in den *Kleinen Beer*, waarheen haar *Lehman* had gerekend te moeten henen wijzen.

Voorts kan men reeds beweren dat de komeet sedert hare laatste verschijning in 1759, niets van hare stofdeelen in het wereldruim verloren, noch eenige verstoring in haren loop door eene de ruimte vervullende en weerstandbiedende vloeistof ondergaan heeft, doordien men haar, in eene en andere veronderstelling, waarschijnlijk nog niet met het bloote oog en op eene andere plaats aan den hemel zoude gezien hebben.

De heer *F. Kaiser* heeft in de *Algemeene Konst- en Letterbode* een nader berigt gegeven zijner waarnemingen omtrent de tegenwoordige verschijning der komeet van *Halley* en daarbij eene opgave gevoegd van den tijd harer beste zigtbaarheid. Volgens den heer *Kaiser*, zal de komeet in haar grootste licht verschijnen van den 13 tot den 20 October, wanneer zij des avonds van 7 tot 8 uren het best zal kunnen waargenomen worden, zullende zij zich alsdan vertoonen in de Noord-westelijke streek des hemels.

STATISTIEKEN.

Van wege het Instituut van Nijverheid te Groningen, opgerigt in het jaar 1790, is onlangs drie-en-veertigste jaarlijksche vergadering van contribuerende leden, op den 11den dezer gehouden, het algemeen verslag over den staat der gesticht[illegible] gedaan. Met het einde van het afgeloopen schooljaar [illegible] kweekelingen het Instituut verlaten, waarvan 19 [illegible] bekwaam om in de maatschappij te verkeeren. Het getal der in hetzelfde schooljaar onderwezen kweekelingen bedroeg 150. Gedurende het drie-en-veertigjarig bestaan van het Instituut hebben van de 429 kweekelingen, 330 hetzelfde verlaten als bekwaam om in de maatschappij te verkeeren. Van de 429 kweekelingen behoorden er te huis: 42 in de provincie Noord-Brabant, 1 in Limburg, 27 in Gelderland, 187 in Zuid-Holland, 119 in Noord-Holland, 7 in Zeeland, 16 in Utrecht, 52 in Friesland, 24 in Overijssel, 73 in Groningen, 16 in Drenthe, 4 buitenlands.

— Uit een verslag van het kantoor der zeezaken te Boston blijkt, dat het getal matrozen, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, volgens de meest naauwkeurige berekening, 107,000 bedraagt, van welke tot de groote spaansche vaart worden gebezigd 50,000, voor de kustvaart 25,000, de visscherij 5000, stoomvaart 3000 en [illegible] 3000.

*** Bij de commissie van ondersteuning, voor de slagtoffers van den 19 Augustus jl. in de gemeente Geldrop gewoed hebbende brand is ingekomen en ingezameld, aan de liefde giften, en gekollekteerde gelden in de volgende gemeenten:

Regiment ligte dragonders No. 4				ƒ 119,00
» » » No. 5				77,61½
Gemeente Geldrop aan contant				[illegible]
» » aan diverschen ons			190,00	ƒ [illegible]
Van een ambtenaar uit Amsterdam, die verlangt dat haar naam onbekend blijft, in twee coupons				35,00
Van een dito, een coupon				5,00
Van het stedelijk bestuur van Eindhoven wegens kollecte				71,40½
Van het gemeentebestuur van Mierlo				11,92
» » » » » Lierop				12,30
» » » » » Berkel en Schaft				4,70
» » » » » Beek en Donk				[illegible]
» » » » » Hoogeloon, Hapert				[illegible]
» » » » » Veldhoven				[illegible]
» » » » » Middelaar, Meterik				[illegible]
» » » » » Duizel en Steensel				5,00
» » » » » Zilst				[illegible]
» » » » » Erp				[illegible]
» » » » » Oerle				[illegible]
				ƒ [illegible]

Wij betuigen langs dezen weg onzen welmeenenden opzenders onzen dank aan de menschlievende inzenders, met verzoek [illegible]

De commissie voornoemd:

H. Kreijl, Pastoor.
Fr. Knapen, Burgemeester.
H. Muyters, Lid van [illegible]
Raad.
Casper van Steijlen, [illegible]
meester.

Mijne geliefde Echtgenoote *JOHANNA MARIA VAN DER BOGAERT*, is mij heden door den dood ontrukt, in den ouderdom van ruim 37 jaren.

J. MENU.

's Bosch, 4 October 1835.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

De Boekhandelaar *J. W. TEN HAGEN*, te *'s Gravenhage*, heeft uitgegeven en zal verzenden:

1o. HELIOUIEN: of uitgelezen Schriften der Vaders en Leeraars der Kerk; eene paleizing op *de Brieven uit alle eeuwen der Christelijke Tijdrekening*, door *J. M. VON GALLER*, Aartsbisschop van *Regensburg*, uit het Hoogduitsch, door *M. A. VAN STRIJVIJK*, R. K. P. van *Zoetermeer* en *Zegwaart*. prijs *f* 2-10.

Dit stuk maakt ook een afzonderlijk geheel uit.

2o. Het WELGELIJKEND AFBEELDSEL van Monseigneur *A. ANTONUCCI*, Kamerheer Honorair van Zijne Heiligheid, Vice-Superior der Holl. Missie, enz. enz. naar het leven, op steen gebracht door den bekenden Schilder *C. CRAEFANGER*, prijs *f* 1-00.

Ter perse om zoo spoedig mogelijk te worden uitgegeven:

3o. DE LESSEN en EVANGELIEN voor het Christen jaar, gehecht op nieuw vertaald uit het Latijn; met inzage van den grondtext, door *M. A. VAN STRIJVIJK*, R. K. P. van *Zoetermeer* en *Zegwaart*. — Met kerkelijke goedkeuring.

Boek in de beraadslagingen van het Stedelijk Bestuur, ter Kerkelijke in het Nederduitsch vertoond;

Die HEILIGE SCHRIFT des ALTEN und NEUEN TESTAMENTS aus der Vulgata, mit verzug auf den Grundtext, neue übersetzt, und mit kurzen Anmerkungen erläutert von *JOSEPH FRANZ ALLIOLI*, der Theologie Doctor, Königl. Bairisch. Geistlichen Rathe und O. O. Professor der Exegese und der Biblischen orientalischen sprachen an der Ludwig Maximilians Hochschule zu München. 3the Auflage.

Mit approbation des Apostolischen Stuhls, Nurnberg 1830 tot 1835.

MAGAZIJN

VOOR

ROOMSCH-KATHOLIJKEN.

TEN TRANSPORTHUIZE VAN BUITEN BRANDENBURG.

Inhoud van No. 40.

Leo de Groote en *Attila*. (Jaar na *Christus* geboorte 452.) — (Het is *Leo de Groote* als afgezant bij *Attila*.) *met plaat*. — Het Heilig Kruis. (Vervolg van bladz. 307.) — Herkenning van het H. Kruis door een oud vrouwtje, zeker stervende. Zie bladz. 304.) *met plaat*. — Godsdienstige handelingen van de Provincie Utrecht, op 1 Januarij 1830. — Groote verzoendag. — (Kleeding der Roomsch-Katholijken op dien verzoendag. *met plaat*.

(Dit Magazijn verschijnt alle Zaturdagen, en kost aldaar per kwartaal *f* 1-50 en voor 3 maanden *f* 1-25 franco per post. Inteekening geschiedt bij alle Boekhandelaars en Postkantoren des koningrijks.)

BEKENDMAKINGEN.

* *J. N. COOLEN*, Veilingmeester te *'s Bosch*, zal op Dingsdag den 13 October 1835 en volgende dagen des namiddags ten 2 uren ten huize van Mejufvrouw *Appelboom* in de Verwersstraat te *'s Bosch*, verkoopen.

Eenen fraaijen en zindelijken INBOEDEL, bestaande in: JUWEELEN, GOUD en ZILVER, MAHOGNIEHOUTEN SECRETAIRE, SCIFFONNIAIRE, RONDE TAFELS, PENANT KASTEN, STOELEN met rug- en andere zittingen, fraaije SPIEGELS, SCHUIFDERIJEN, VERLAKTE en GEPLEIT-NEERDE GOEDEREN, LEERTJANTEN met REHANGSEL, WEEGE VUEDY BEDDEN en MATRASSEN, DEKENS, LINNEN en PELLEN, TAPIJTEN, KARPETTEN, KOPER en TIN, GLAS en AARDEWERK en meer andere goederen; dagt te veren van 's morgens 10 tot 12 en van 's namiddags 2 tot 5 uren te zien.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, den 2 October.

Tarwe, *f* 20 à 25 hooger, met vrij wat handel, 133 pond Witte *f* 200; 129 pond Pommer *f* 180; 127 pond Vriessche *f* 170.
Rogge, *f* 10 à 15 hooger, 121 pond Pruissche *f* 165, 120 pond N. Overijssel *f* 150.
Gerst, hooger gehouden, doch niet in omgegaan.
Haver, zonder handel.
Boekweit, hooger gehouden.
Koolzaad, dadelijk zonder handel; op levering in een doen, 9 Vats te leveren in Oct. 70 p. st.; in November 70 p. st.
Lijnzaad, niet in omgegaan.
Hennipzaad, *f* 190 à 210.

Rotterdam, den 2 October.

Jenever het Nederl. Vat zonder Fust, *f* 29 à 25 ; zonder de Belasting. Amst. Proef het » » » *f* 32 à 30 ; ting.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 24 Sept. genoteerd: 5 pCt. [illegible] 4 pCt. 99¼; Bankactien 1320.

Te Londen waren den 29: 3 pCt. gecons. 90¾; Holland 2½ pCt. 34¼; 5 pCt. 102¾; Sp. 43⅞; Port. 57¾.

Te Parijs waren den 1: 5 pCt. kont. to 8,15; op tijd 108,30; 3 pCt. kont. 81,25; op tijd 81,55; Nap. rente kont. 98,75; op tijd 99,05; Span. Gnebb. 32¾; perp. 32¼; 3 pCt. 20; Cortes niet genoteerd; Id. Coupons 18; Uitgest. 13¾.

Te Antwerpen waren den 3: Berg. 102; Q. Metall. 103; Sp. Gnebb. 30⅝; perpet. 31¼, 31; Leening 18¾; 41; 41¼; ⅛; Cortes 29, 29⅛; Uitg. 14; Nap. renten 94¼; Span. 9⅝; Rom. L. 102; Id. te Antw. 97¼; Berg. 86.

BELASTPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM,

ZATURDAG, *den 3 October.*

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN. pCt.			
Werkel. Schuld. 2½	94⅜		
dito . 5	101⅞	102	102
dito . .			
dito dito . .			
dito dito . .	96⅛	96⅞	24¼
dito dito . .			
dito Sandel. .			
dito . .			
Sch. Lijf. .			
Handel-Maats. 4½	114¼	114⅝	114¼
dito . 4½	101¼	102	
FRANKRIJK.			
Grootb. 5			
ENGELAND.			
Dito per Ult.			
Dito .			
Dito .	31⅛	31⅜	31⅜
Dito .		19¼	19
Dito 1000 .		14⅛	14
Dito 3 pCt. Sch.	14		

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
SPANJE. pCt.			
Cort. Bons. Lond. 5	29	29⅛	29
NAPELS.			
Certificat L. & R. 5			
Dito Falco et Cie. 5	97¼		
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798 5			
Dito dito 1822 5	104⅛	104⅝	
Cert. dito 1831 5	90¼	90⅝	
Obl. te Londen . 5			
Certificat dito. 6			
PORTUGAL.			
Obligatien te Lond. 3			
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 500			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
PRUISSEN. pCt.			
Aand. loot. R. 50 .			
N. te Londen 1830 4			
OOSTENRIJK.			
Dito dito f 100 .			
Dito dito 250 . 4			
Metaliek 5	99½	99¾	
[illegible]			
[illegible]			
[illegible]			
Dito			
Oost. Stadsl. dito 2½			
Wien. Bancact. .			
N. Wenner aandeel.			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* . 5	86¼		

Koers van het Geld: Beleen. 3 en Prol. 3¼ à 4 pCt.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gebr. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.